

עבודת קיץ

עמיתי,

המשבר המתמשך במשק הישראלי והמצב הכלכלי הקטן האחרונות ליציאת אלפי בני נוער וילדים לעבודה. רבים מהם, תלמידי מערכת החינוך, מתנסים בפעם הראשונה בחייהם בעבודה.

הלהט הרב של נערים ונערות אלה, לעבוד, בכל מחיר, תרתי משמע, הופך אותם לא אחת ליעד קל וזמין לניצול של מעסיקים.

רבים מבני הנוער אינם מודעים במידה מספקת לזכויות שלהם בעבודה, אינם מכירים את גובה שכר המינימום, אינם יודעים כי על "ימי התלמוד" יש לשלם, אינם יודעים כי הם זכאים להחזרי נסיעות ואינם מכירים מספיק את חוק עבודת הנוער.

שיתוף פעולה בין מינהל חברה ונוער לאיגוד המקצועי בהסתדרות הנוער העובד והלומד מאפשר כעת העברת סדנאות קצרות העוסקות בזכויות נוער בעבודה.

מדריכים מתנועת הנוער העובד והלומד ישמחו להגיע לבית ספרכם ולהרצות בפני התלמידים על זכויותיהם בעבודה.

ניתן לקיים את הפעילות במסגרת כיתתית, שכבתית או כלל בית ספרית, בהתאם לצורכי בית הספר ולרצונו. מומלץ לשלב בפעולות ההסברה מטעם הסתדרות הנוער העובד והלומד גם פעילות חינוכית, שמטרתה לעורר אצל בני הנוער מודעות לסוגיות שונות הקשורות לעבודתם. את הפעילות המוגשת לכם בגיליון זה ניתן למצוא גם באתר האינטרנט של מינהל חברה ונוער בכתובת:

<http://noar.education.gov.il/> תחת הכותרת: "עבודת קיץ".

אנו קוראים לכם להסתייע במדריכי הנוער העובד והלומד כדי שתלמידים היוצאים לעבודה בשעות הפנאי ובחופשות יהיו בקיאים די הצורך בזכויות המגיעות להם. לתיאום הסדנאות יש להתקשר (ללא היסוס) ישירות להסתדרות הנוער העובד והלומד לטלפון: 03 - 5125148 לפקס: 03 - 5125157 או באמצעות הדוא"ל yoram@noal.co.il.

נשמח לקבל משוב על הפעילות.

בברכה,
רונית תירוש

מנכ"לית משרד החינוך, התרבות והספורט

מטרות:

- לעמוד על הרווחים והמחירים של עבודת בני נוער, בעיקר בחופשת הקיץ.
- להביא לידיעת בני הנוער מידע בדבר חוקי עבודת נוער, המעגנים את זכויותיהם ואת חובותיהם של הנערים העובדים.
- לעודד אותם לפנות לגורמים המוסמכים לצורך קבלת סיוע והגנה על זכויותיהם.

עזרים: כרטיסי משימה קבוצתית, צילומים של קטעים מתוך המדור "זרקור".

מנחה:

חופשת הקיץ המתקרבת מאפשרת לבני נוער רבים לנצל את חופשתם כדי לעבוד. בני נוער רבים מוצאים בהתנסות בעבודה יתרונות רבים: קבלת שכר, יציאה לעצמאות, אתגר, התנסות בעולם המבוגרים. התנסות זאת תורמת בלי ספק לטיפוח ערכים של אחריות והתמדה בקרב בני הנוער ולפיתוח מיומנויות של יזמות ומשא ומתן, יכולת עמידה על זכויותיהם, היכרות עם חוקים הקשורים לעולם העבודה, דרכי התנהלות בעבודה וכו'. אנו מאמינים כי מתפקידם של אנשי החינוך לעודד את בני הנוער לצאת לעבוד, אך חשוב לצייד אותם בידע הנדרש להתמודד עם הקשיים שבהם הם עלולים להיתקל בצאתם לעבודה. בנוסף לאפשרות המוצעת בדברי הפתיחה אנו מציעים לאנשי החינוך פעילות, אותה תוכלו לקיים עם בני הנוער לקראת היציאה לחופשת הקיץ. הפעילות כוללת מקורות מידע, הפניות לאתרי אינטרנט להרחבת הדין ולהעשרתו וכן הסבר על שיטת ההפעלה.

מהלך ההפעלה

שלב א' – במליאה

לצורך פתיחת הדין יבחר המנחה באחת משתי האפשרויות הבאות:

אפשרות א': המנחה יברר מי מהמשתתפים עבדו בקיץ שעבר, ויבקשם לספר בקיצור על

תובנה אחת חשובה שהיתה להם בעקבות ההתנסות.

אפשרות ב': המנחה יתלה מספר בריסטולים על קירות החדר. על כל בריסטול - שאלה או

היגד. הוא יבקש מהמשתתפים להתייב ליד הבריסטול שהשאלה או ההיגד הרשומים עליו

מעניינים אותם ולכתוב על הבריסטול את התשובות והתגובות שעולות בדעתם לגבי השאלה

או ההיגד:

רשמו כמה שיותר יתרונות שבגללם כדאי לעבוד (בקיץ)

רשמו כמה שיותר חסרונות שבגללם לא כדאי לעבוד (בקיץ)

רשמו כמה שיותר קשיים שבהם אתם עלולים להיתקל במהלך העבודה (בקיץ)

רשמו כמה שיותר רעיונות: היכן כדאי לעבוד (בקיץ)?

רשמו כמה שיותר רעיונות: כיצד למצוא עבודה?
בתום הזמן המוקצב, יסתובבו המשתתפים בחדר ויקראו את הכתוב על הבריסטולים. כל מי שמעוניין יוכל להוסיף את התייחסותו על גבי הבריסטולים השונים.

שלב ב' - מקבוצות

המשתתפים נחלקים לקבוצות. כל קבוצה תקבל כרטיס משימה קבוצתית הכולל סיפור אירוע, שאלות לדין וקטעי מקורות מתוך המדור "זרקור".

1' מס קבוצתית משימה כרטיס העסקה שעות

מיכאל בן 15 התחיל לעבוד מספר ימים לפני ראש השנה, באמצעות חברת כוח אדם, כמלצר בבית מלון. בערב החג עבד תשע שעות: משעה 3:00 עד 12:00 בלילה. בחג עבד בשתי משמרות: משעה 7:30 עד 12:30 בלילה, כ- 17 שעות. ביום ראשון בחג עבד במשמרת בוקר מ- 7:30 עד 16:00. נאמר לו שמשכורתו היא 115 ש"ח למשמרת. כשסירב לעבוד במשמרת השנייה פוטר מעבודתו.

קראו את המידע הרלוונטי מתוך המדור "זרקור" ודונו בשאלות הבאות:

- מדוע, לדעתכם, נקבע בחוק שכר מינימום לעבודה?
- מדוע נקבע שכר נמוך יותר לבני נוער מהשכר הקבוע למבוגרים?
- אם יציעו לכם לעבוד במקום מסוים תמורת סכום נמוך משכר המינימום – האם תסכימו לכך? מדוע כן? מדוע לא?
- אילו השלכות על החברה יכולות להיות אם בני נוער רבים יסכימו לעבוד תמורת סכום הנמוך משכר המינימום?
- מדוע, לדעתכם, חשבו הרשויות שעל המדינה לדאוג שכל אחד יהיה זכאי לשכר מינימום ואם המעסיק יעבור על כך – המדינה היא שתתבע אותו ולא רק המועסק עצמו?
- מה מרוויחים בני נוער מכך שהם יודעים שבאופן חוקי המעסיקים שלהם עברו על החוק ושהם צפויים להיתבע על ידי המדינה ולא רק על ידי המועסק עצמו?
- לאור המידע והחוקים שקראתם, כיצד הייתם מציעים למיכאל לפעול?

2' מס קבוצתית משימה כרטיס במיוחד כואבת כווייה³

עדי עובדת כמלצרית באולם אירועים מפואר. עם קבלתה לתפקיד הוסבר לה כי עליה להגיע כשעתיים לפני תחילת כל אירוע לצורך סידור השולחנות (ניגוב סכו"ם, הנחת מפיות וכו'), במהלך האירוע תגיש את המזון והמשקאות, תפנה את השולחנות ותשרת את היושבים ליד השולחנות שעליהם תהיה מופקדת. במהלך אחד האירועים ביקש ממנה מנהל העבודה באולם לסייע בהוצאת מגשים חמים מאוד וגדולים במיוחד מתנור האפייה במטבח. עדי לא עבדה בעבר במטבח האולם, וכתוצאה מחוסר מיומנות נכוונה קשות בזרוע. עדי הזדקקה לטיפול מייד, אולם התברר לה כי אין באולם ציוד בסיסי לטיפול בכוויות. היא נאלצה לשטוף את הכווייה במים קרים, ולמרות הכאבים המשיכה לשרת את יושבי השולחנות שעליהם היתה אחראית. עדי חששה שאם תפסיק לעבוד באמצע המשמרת, לא יעסיקו אותה יותר. עקב הלחץ בעבודה, איש ממנהלי האולם לא התפנה לטפל בה או לסייע לה במצוקתה.

קראו את המידע הרלוונטי מתוך המדור "זרקור" ודונו בשאלות הבאות:

- אילו מהעבודות שהתבקשה לעשות עדי עונות, לדעתכם, על תנאי העסקת בני נוער? נמקו.
- האם היה על עדי להמשיך לעבוד ולסיים את המשמרת למרות הכווייה? מדוע?
 - מה דעתכם על היחס שקיבלה עדי ממעסיקה? נמקו.
- מה הייתם ממליצים לעדי לעשות בכל אחד מהשלבים הבאים: כשהתקבלה לעבודה; כשהתבקשה להוציא מהתנור מגשים חמים; כשנכוונה; לאחר שחזרה הביתה וטופלה על ידי הוריה. נמקו את המלצותיכם.

3' מס קבוצתית משימה כרטיס הביתה השיבה

נועם בן ה-17 קיבל עבודה כסדרן מכוניות במגרש החניה של אולם אירועים. הוא מגיע לעבודתו בשעה 18.00 ותפקידו הוא לכוון את המכוניות המגיעות למגרש, כך שהמקום ינוצל היטב. בדרך כלל מגיע נועם לעבודה ובחזרה בתחבורה ציבורית או בטרמפ או באופנוע דו מנועי השייך לאחיו. הוא מסיים את עבודתו בשעה 22.00 וחוזר הביתה. באחת הפעמים התבקש נועם להישאר עד שעה מאוחרת, אחרי שעת סיום התחבורה הציבורית. נועם הסכים בתנאי שהמעסיק ישלם לו עבור נסיעה מיוחדת במונית.

קראו את המידע הרלוונטי במדור "זרקור" ודונו בשאלות הבאות:

- האם מותר לנועם לעבוד בשעות שהתבקש?
- האם נועם זכאי לתשלום עבור הוצאות נסיעה לעבודה ובחזרה?
- האם נועם זכאי לדמי תחבורה גם אם בא שלא באמצעות תחבורה ציבורית?
- האם מוכרים לכם מקרים דומים? האם הם נפתרו? כיצד?
- לאור המידע והחוקים שקראתם, מה הייתם ממליצים לנועם לעשות?

4' מס קבוצתית משימה כרטיס ובילוי הופעה

סיגל בת ה-16, הלומדת בכיתה י"א, היא נערה נאה המתלבשת על פי צו האופנה. בסופי שבוע היא מרבה לצאת עם חברותיה לדיסקוטקים באזור מגוריה. ביום שישי האחרון ניגש אליה מנהל אחד הדיסקוטקים האהובים עליה במיוחד, החמיא לה על הדרך בה היא רוקדת והציע להעסיק אותה כ"רקדנית על הבר" בלבוש מלא. הוא ציין בפניה שבתמורה היא תוכל להיכנס חנימ לדיסקוטק מתי שתרצה, לשתות חנימ כמה שתרצה, ובנוסף לכך הוא ישלם לה 100 שקלים עבור כל ערב בו היא תעבוד.

ההצעה קסמה לסיגל, שכן היא לא תצטרך לשלם דמי כניסה לדיסקוטק, ולא עוד אלא שניתנת לה הזדמנות להראות לכולם איך היא רוקדת וכן להרוויח כסף לקניית בגדים.

קראו את המידע הרלוונטי במדור "זרקור" ודונו בשאלות הבאות:

- האם ההצעה שהוצעה לסיגל היא במסגרת החוק או נוגדת אותו? הסבירו.
- האם קיימים סיכונים בעבודה מסוג זה? אם כן, מה הם לדעתכם?
- האם על סיגל לקחת בחשבון דעות של אנשים אחרים (הורים, חברים, אחים) על עבודה מסוג זה? מדוע?
- מה לדעתכם צריכה סיגל לבדוק, אם תחליט להיענות להצעת העבודה? על מה עליה להקפיד? מדוע?
- על פי המידע והחוקים שקראתם, האם על סיגל להיענות להצעת העבודה? אם כן, באילו תנאים?

5' מס קבוצתית משימה כרטיס

מותק בובה

אורית עובדת במשך תקופה לא קצרה כשמרטפית (בייביסיטר) אצל משפחת יהלום. ההורים מרוצים ממנה, הילדים אוהבים אותה, ולאחר שהם נרדמים היא יכולה ללמוד לקראת הבחינות. הם מכירים אותה מגיל צעיר והיא בת בית אצלם. כשאורית מסיימת את המשמרת, מסיע אותה אב המשפחה הביתה. במהלך הנסיעה הם נוהגים לפטפט והוא פונה אליה בשמות חיבה כמו "בובה" או "מותק". לאחרונה הוא נוהג לגעת בה כאילו במקרה. אורית מאוד רוצה להמשיך לעבוד, אך היא מרגישה שהמצב לא נעים לה. היא לא יודעת מה לעשות.

קראו את המידע במדור "זרקור" ודונו בשאלות הבאות:

- האם ניתן להגדיר את המקרה של אורית כהטרדה מינית? נמקו.
- האם מוכרים לכם מקרים דומים? כיצד הם נפתרו?
- לאור המידע והחוקים שקראתם, מה לדעתכם על אורית לעשות? ציינו אפשרויות שונות ובחנו את המחירים והרווחים.

שלב ג' - במליאה

נציגי הקבוצות ידווחו על מה שעלה בדיון בכל קבוצה.

מבחר שאלות לדיון:

1. אילו רעיונות חדשים לגבי עבודה (בקיץ) קיבלתם?
2. אילו קשיים עולים בקשר לעבודת בני נוער?
3. מהם הרווחים והמחירים בהגשת תלונה מצד בני נוער על מעסיק, במקרה שהוא מפר אחד מחוקי העבודה?
4. נניח שנתקלתם בבעיה בעבודה – את מי תשתפו (את ההורים, חבר טוב, מבוגר אחר, אח בוגר, נציג של גוף ציבורי, אחר)? מדוע?
5. האם רצוי, לדעתכם, שבני הנוער ישתפו אחרים בקשיים ובבעיות שהם נתקלים בהם? נמקו.
6. אילו השלכות עלולות להיות על בני נוער והחברה, אם בני הנוער לא ישתפו אחרים בבעיות שבהן הם נתקלים במהלך העבודה? (עלולים לנצל אותם, הם לא ידעו את זכויותיהם, החברה לא תנסה למצוא פתרונות למצב הייחודי של בני נוער עובדים).
7. מדוע חשוב להכיר חוקי עבודה בכלל וחוקי עבודת נוער בפרט? (כדי לתת לבני הנוער כוח מול מעסיקים מנצלים, כדי לדעת מה לעשות במקרים שונים, כדי להיות יזמים אחראים כאשר בני הנוער מפתחים תחומי עבודה עצמאיים).
8. מה תיעצו לבני נוער המגלים יוזמה בנושא התעסוקה: מה הם צריכים לקחת בחשבון או לעשות כדי להוציא לפועל את היוזמות?

זרקור צף...

העסקת בני נוער, בין אם מדובר בעבודה קבועה או בעבודה זמנית, מוסדרת על פי מספר חוקים המתייחסים להיבטים שונים של הנושא:

שעות עבודה: על פי **חוק עבודת נוער (תשי"ג – 1953)**, אסור להעסיק נער יותר משמונה שעות עבודה ביום, אסור להעסיק נער ביום המנוחה השבועי, ואסור להעסיק ילד בן 15 בשעות הלילה. כשמדובר בעבודה זמנית, שר העבודה והרווחה רשאי להתיר לנער, בכפוף להוראות סעיף 2, לעבוד תקופה שלא תעלה על שלושה חודשים בעבודה שקבע בהיתר שאינה מסכנת את הבריאות ואינה כרוכה במאמץ גופני קשה, ובתנאי שניתן מאת רופא המשפחה אישור רפואי להעבדתו של הנער באותה עבודה. אין להעסיק נער מתחת לגיל 16 או צעיר מעל גיל 16, שחוק חינוך חובה חל עליו (טרם סיים כיתה י'), בלילה, בשעות שבין 20.00 לבין 08.00, ואין להעסיק צעיר בגיל 16 - 18 בלילה בפרק הזמן שבין השעות 22.00 לבין 06.00.

עונשים

המעסיק נער בניגוד להוראות החוק, דינו מאסר או קנס כמפורט להלן:

העסקה מתחת לגיל המותר על פי החוק - מאסר שנה או קנס בסך: 28,950 ₪.

העסקה ללא אישור רפואי / העסקה שלא בהתאם לשעות העבודה המותרות / אי מתן

הפסקות - דינו מאסר שישה חודשים או קנס בסך: 19,300 ₪.

העסקה ללא הוצאת פנקס עבודה לנער - קנס בסך: 9,600 ₪.

תנאי שכר: חוק שכר מינימום (תשמ"ז 1987-) קובע כי שכר המינימום הוא שכר שכל עובד זכאי לקבל לפחות אותו.

שכר מינימום לחודש 3,335.18 ₪

הנתונים מפורטים לגבי שכר מינימום לשעה על פי גילאים ניתן למצוא באתר של חברת חילן-טק. ראו קישור [במדור מה ברשת](#).

עבור עבודה בשבת וחג יש לשלם תוספת של 50%, עבור עבודה בשעות נוספות יש לשלם תוספת של 25% על השעתיים הנוספות הראשונות ותוספת של 50% על כל שעה נוספת. בעבודת לילה (לגבי נוער, עבודת לילה היא החל מהשעה 20:00), המשמרת היא של שבע שעות, כך שהשעה השמינית נחשבת לשעה נוספת. אי תשלום שכר מינימום מהווה עבירה פלילית וניתן להגיש תלונה למשרד העבודה ותביעה לבית הדין לעבודה.

בטיחות בעבודה: בתקנות הבטיחות ועזרה ראשונה במקומות עבודה (מתוך התיקון לפקודת הבטיחות בעבודה, תשמ"ח-1988) מגדירים מהי **תאונת עבודה**: תאונה שאירעה לעובד תוך כדי עבודתו ועקב עבודתו, או בדרכו הישירה ממעונו למקום העבודה ובחזרה. התקנות קובעות גם את חובות המעסיק:

חובת החזקת ארגז עזרה ראשונה: בכל מקום עבודה חייבים להימצא בכל עת ארגז עזרה ראשונה, לרבות מיתקן לטיפול עצמי, תיק עזרה ראשונה וערכה ניידת שתכולתם תהיה בהתאם למספר העובדים המצויים. כמו כן יימצאו במקום העבודה ערכת החייאה וערכת חילוץ ומילוט.

הוצאות נסיעה: זכותו של העובד לתשלום בגין הוצאות נסיעה מביתו לעבודה ובחזרה נקבעה בהסכם קיבוצי כללי. הוצאות הנסיעה משולמות לעובד בהתאם לתעריף הנסיעה בתחבורה הציבורית מביתו לעבודה ובחזרה עד לתקרה המתעדכנת מדי זמן ולפי מספר הימים שבהם הגיע בפועל לעבודה באותו חודש או לפי מחירו של כרטיס "חופשי חודשי".

העסקה בהופעה ובצילומים:

למרות הנאמר בחוק עבודת הנוער התשי"ג - 1953, הקובע כי לא יועבד ילד שעדיין לא מלאו לו 15 שנה, רשאי שר העבודה והרווחה לתת היתר לתקופה מוגבלת להעבדתו של ילד פלוני או לתיווך להעבדתו של אותו ילד, בהופעה או בצילומים.

לעניין זה:
"הופעה" - הופעה ציבורית או הופעת פרסום, לרבות הופעה מוקלטת ולרבות חזרות, לימוד או אימון לצורך ההופעה.
"הופעה ציבורית" - הופעה בציבור, לרבות הופעה אומנותית והופעה בסרט או בסדרת טלוויזיה ולרבות בדרך של משחק, שירה, ריקוד ונגינה.
"הופעת פרסום" - הופעה לצורכי פרסום או צילומים לצורכי פרסום, לרבות דוגמנות. בכל מקרה לא יינתן היתר להעבדת ילד אצל מבקש שהתקיים בו אחד מאלה:
-הורשע באחת מהעבירות המפורטות להלן או שבית המשפט קבע כי עבר אחת מהן;
עבירת אלימות, עבירת מין, עבירות כלפי קטינים ונכים, תקיפת קטין או חסר ישע, התעללות בקטין או בחסר ישע, זנות ותועבה, או עבירה אחרת שלפי טיבה ונסיבותיה, סבור השר כי יש חשש שהעבדת ילד על ידי המבקש עלולה לפגוע בטובתו.

החוק אוסר העסקת ילדים בהופעה שבה מתקיימים: אלימות או עידוד לאלימות, עירום ורמזים מיניים, מסרים גזעניים ועידוד לשימוש בסיגריות, סמים, אלכוהול והשתתפות בהימורים. על בעל ההיתר חלות חובות אלו:

- לתת לילד יחס של כבוד, סובלנות והתחשבות במגבלותיו וצרכיו.
 - לדאוג להסעת הילד בתנאי בטיחות הולמים מביתו למקום ההופעה וחזרה.
 - לדאוג במידת הצורך ללינת ילד שבתום ההופעה אינו יכול לחזור לביתו, וללינת אחד מהוריו או בן משפחה בגיר אחר הנלווה אליו.
 - למסור עותק מהתקנות להורים ולילד.
- כמו כן נדרש שהורה או בן משפחה בגיר אחר יהיה נוכח בכל זמן העסקת הילד וכן בזמן הסעתו.

מעסיק שיפר תנאים אלה, דינו מאסר שנה או קנס בסך 28,950 ש"ח. המזמין הופעה או צילומים, חייב להתנות את העבדת הילד בהופעה או בצילומים שהזמין, בקבלת היתר. הפר המזמין חובה זו, דינו - מאסר חצי שנה או קנס בסך 14,475 ש"ח. (מתוך: תקנות עבודת הנוער - העבדת ילד בהופעה או בפרסומת - התשנ"ט - 1999)

חוק למניעת הטרדה מינית (תשמ"ח - 1998)

החוק מגדיר הטרדה מינית כהתנהגות בעלת אופי מיני שיש בה כדי לפגוע באדם אחר. הטרדה מינית היא אקט בעל אופי מיני שבו אחד הצדדים אינו מסכים לו, כמו: חיזורים מיניים בלתי רצויים, בקשות לחסדי מין וכל התנהגות מילולית או פיזית בעלת אופי מיני. ישנן מספר דרכים להתמודד עם התופעה, ולהלן כמה טיפים:

א. ראשית, רצוי לאסוף הוכחות להטרדה המינית, וזאת הן על ידי עדים והן על ידי הקלטה. בדרך זו "מכשירים את הקרקע" לקראת תביעה משפטית, היות ומניסיון בתיקים מסוג זה, יש קושי רב להוכיח טענה כזו, במיוחד בשל רגישותה.

ב. שנית, רצוי לפנות למנהל הממונה על עובד/ת מטריד/ה על מנת שיטפל במקרה בהתאם לחוק, וזאת לאחר הגשת תלונה במקום העבודה.

ג. כמו כן, פתוחה בפני העובד/ת דרך נוספת שאינה שוללת את הדרך הראשונה, והיא – הגשת תלונה במשטרה. יצוין כי הטרדה מינית הינה עבירה פלילית בנוסף להיותה עילה לתביעה אזרחית. לאחר הגשת התלונה במשטרה, תתבצע חקירה משטרתית ובסופה תחליט המשטרה אם יוגש כתב אישום פלילי נגד המעביד.

ד. אופציה נוספת הינה הגשת תביעה בבית הדין לעבודה בגין עילה אזרחית ונזיקית, וזאת בתוך שלוש שנים מיום ההטרדה.

חנות

שימוש באירועים

פעילות על בסיס אירועים, הלקוחים מחיי המשתתפים או מאמצעי התקשורת, מקבלת ממד אקטואלי ורלוונטי ומאפשרת למשתתפים לברר מושגים ולדון בנושאים ערכיים וחברתיים על יסוד אירוע אותנטי.

בחירה מוצלחת של אירוע תלויה בכמה עקרונות

- ◀ התאמה למטרות הפעילות, לצורכי הקהל, למסגרת הפעילות (ישיבת צוות, שיעור בכיתה, הדרכה בתנועת הנוער, ישיבת הנהלה וכדומה).
- ◀ התאמת האירוע להקשרים החברתיים והתרבותיים שבהם הוא מתרחש.
- ◀ רלוונטיות למשתתפים על פי גילם והשתייכותם החברתית והתרבותית.
- ◀ דיווח תמציתי וענייני, משפטים קצרים וברורים.

יתרונות המתודה:

- ◀ לעורר סקרנות.
- ◀ ליצור אצל המשתתפים מודעות לבעיה קיימת.
- ◀ לאפשר למשתתפים להתנסות במצבים אקטואליים.
- ◀ לעודד את המשתתפים לקחת אחריות על שינוי דפוסי התנהגותם.

הפעילות עשויה לפתח מיומנות של:

- ◀ בירור עמדות כלפי אירוע.
- ◀ בחינת האירוע מנקודות מבט שונות.
- ◀ שיפוט אחראי.
- ◀ הבנה של עקרונות כלליים מתוך ניתוח אירוע ספציפי.

הנחיות להכנת הפעילות ולביצועה:

1. חיפוש אירוע אקטואלי אצל המשתתפים או באמצעי התקשורת, המעלה את הנושא בו אנו מעוניינים לעסוק.
2. תמצות האירוע וחידוד המסר שלו.
3. בחירת דמויות המייצגות נקודות מבט ועמדות שונות.
4. עידוד המשתתפים לביטוי מגוון עמדות בעת הדיון על האירוע.
5. דיון מסכם במליאה, שבמהלכו חשוב להתייחס ברגישות לתהליך האישי שעברו המשתתפים בפעילות ולעמדות שהם מביעים.

(על פי: גולדברגר דב (עורך), מתודופדיה, אנציקלופדיה למתודות הנחיה והפעלה, הוצאת ידיעות אחרונות, 2003)

מה ברשת

נוער עובד בקיץ – כדאי לדעת

ברשת האינטרנט יכולים בני הנוער להצטייד במידע רב לקראת עבודת הקיץ. מידע זה יסייע להם להכיר את חוקי העבודה והשכר, לדעת מהם זכויותיהם כבני נוער עובדים ולמי לפנות במקרים של ניצול והפרת זכויות.

החוקים הנוגעים ישירות לעבודת נוער הם:

חוק עבודת הנוער תשי"ג - 1953

http://www.hilan.co.il/Moked_Yeda_Lesachar/Lawsgroup.asp?no=14

חוק החניכות תשי"ג - 1953

http://www.hilan.co.il/Moked_Yeda_Lesachar/Lawsgroup.asp?no=15

החוק שעל פיו נקבע שכר המינימום הוא חוק שכר מינימום, 1987

http://www.hilan.co.il/Moked_Yeda_Lesachar/Lawsgroup.asp?no=8

טבלה של שכר המינימום ניתן למצוא בכתובת:

http://www.hilan.co.il/Moked_Yeda_Lesachar/table_minimum.asp

חוק רלוונטי נוסף המתייחס לתנאים הנדרשים מהמעסיקים כדי לקיים את רמת הבטיחות הנדרשת במקומות העבודה הוא פקודת הבטיחות בעבודה, 1970

http://www.hilan.co.il/Moked_Yeda_Lesachar/Laws/mskchk63t.htm

חוק חשוב נוסף הוא החוק למניעת הטרדה מינית 1998 המגדיר מהי הטרדה מינית

בעבודה <http://www.ovdot.co.il/OvdotPage.aspx?PageID=1#8>

ובאתר עובדות – האתר לזכויות העובדת <http://www.ovdot.co.il/> יש פירוט רב בנושא – הסברים, דוגמאות ואפשרויות הפעולה של המתלוננת.

מספר אתרים מספקים מידע רב על עבודת בני נוער, ביניהם האתר של הסתדרות הנוער העובד והלומד, הנקרא שכר מינימום, ובו חוקי עבודה, אפשרות דיווח על ניצול, בני נוער מספרים, שאלות ותשובות, קטעי עיתונות וקישורים:

<http://www.minimom.co.il/indexlight.html>

גם באתר של הממונה על יישום זכויות התלמידים במשרד החינוך מוקדש מדור לנושא עבודת ילדים ובני נוער, המתייחס לחוקים, שכר מינימום, שעות עבודה וחובות המעביד

<http://www.education.gov.il/zchuyot/noar.htm>

<http://noar.education.gov.il> 03-9180839/29/13. מאגר מידע ארצי טל.

באתר של **המועצה הלאומית לשלום הילד** ניתן לקרוא שאלות ותשובות בנושא עבודת נוער
http://yeled.zahav.net.il/view_cat.asp?cat_id=41&cat_id_to_look=41

וכן גם באתר של **שירות התעסוקה**
<http://www.taasuka.gov.il/entitle.asp#youth>

טיפים לגבי העבודות הזמניות האידיאליות, איך לחפש עבודה בעילות, איך לכתוב קורות
חיים, איך להצליח בראיון עבודה ואיך לשמור על הזכויות אפשר למצוא באתר של

ידיעותיכון
http://www.yedtichon.co.il/PS_ArtHeaders.asp?SubSec=27

וכדי להעשיר את הידע במושגים והגדרות מתחום השכר ותנאי העבודה, אפשר להיכנס
למילון לשכר ותנאי עבודה באתר **של חילן-טק**:

http://www.hilan.co.il/Moked_Yeda_Lesachar/milonmain.htm

כתיבה: ורדה גיל, צפרית גרינברג

עריכה: עמליה לואין, אוריה שוחט

עריכה לשונית: אמנון ששון

עיצוב גרפי: ורדה בוברוב